

Tytuł rozprawy doktorskiej: **Transformacja polityki bezpieczeństwa wewnętrznego Polski w latach 1989-1993. Analiza funkcjonalna**

Autor: **mgr Arkadiusz Nyzio**

Streszczenie:

Celem głównym rozprawy jest zanalizowanie procesu transformacji polskiej polityki bezpieczeństwa wewnętrznego w latach 1989–1993. Autor poszukiwał odpowiedzi na pytania o skalę („głębokość”) i kierunki zmian w tym obszarze oraz o to, jaką „filozofię publiczną” w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego realizowano w pierwszych latach III RP. W badaniu posłużono się metodą analizy funkcjonalnej w kształcie zaproponowanym przez Roberta K. Mertona w pracy *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*. Rozprawa przynależy do dyscypliny nauk o polityce, wpisując się w nurt badań nazywany tranzytologią.

W dysertacji rozważano pozytywne i negatywne dla adaptacji i modyfikacji systemu bezpieczeństwa wewnętrznego skutki działań politycznych w omawianym okresie. Punktem odniesienia, czyli kontekstem strukturalnym, było przejście Polski od ustroju totalitarnego do demokratycznego. Wśród celów szczegółowych pracy znalazły się następujące zagadnienia: analiza i opis procesu przekształcania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego Polski; przedstawienie funkcjonalnego bilansu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego w omawianym okresie; analiza stanowisk polskich elit politycznych dotyczących kształtu i funkcji instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego; identyfikacja zewnętrznych, zagranicznych i teoretycznych wzorów, na podstawie których projektowano politykę bezpieczeństwa wewnętrznego Polski; identyfikacja ośrodków (instytucji i osób) inicjujących określone rozwiązania w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego Polski (siły motoryczne i hegemon) oraz zdefiniowanie pola konsensusu w tym zakresie.

W pracy analizowano ogół działań politycznych, zarówno reformy wdrożone, jak i rozważane. Obok kwestii proceduralnych rozważano język, jakim posługiwali się uczestnicy opisywanych wydarzeń oraz społeczno-kulturowe uwarunkowania analizowanego procesu. Problematykę instytucjonalną uzupełnia więc zbiór czynników subiektywnych i intersubiektywnych składających się na kulturę bezpieczeństwa.

Słowa kluczowe: polityka, 1989, Polska, bezpieczeństwo wewnętrzne, transformacja